REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.63.84.70.1.2024 Gdańsk, dnia 28 listopada 2024 r.

Pani
Anna Boniecka
Zastępca Wójta Gminy Potęgowo
ul. Kościuszki 5
76 – 230 Potęgowo

Szanowna Pani Wójt,

pismem z dnia 21 listopada 2024 r., doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 25 listopada 2024 r., zwróciła się Pani z prośbą o zajęcie stanowiska w zakresie problematyki związanej z zasadami ponoszenia kosztów postępowania administracyjnego w kontekście przedstawionego w niniejszym wniosku stanu faktycznego.

W treści w ww. wniosku wskazano, że Wójt Gminy Potęgowo został wyznaczony przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Słupsku jako organ właściwy do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie naruszenia stosunków wodnych na terenie gminy sąsiedniej, tj. gminy Nowa Wieś Lęborska, która jest stroną tego postępowania. W ww. piśmie wyjaśniono również, że w ramach ww. postępowania zachodzi konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego specjalisty z zakresu hydrologii, hydrogeologii, stosunków wodnych lub melioracji wodnej, co z kolei wiąże się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów. Wskazano również, że na obecnym etapie brak jest podstaw do zastosowania art. 262 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej zamienienie k.p.a Na kanwie tak przedstawionego stanu faktycznego sformułowano pytanie o następującej treści: „*Czy koszty postępowania powinien ponieść Organ działający zastępczo, tj. Gmina Potęgowo czy Gmina Nowa Wieś Lęborska, która jest w tym przypadku stroną postępowania oraz organem właściwym za prowadzeniem postępowań na swoim terenie*?”. Ponadto wskazać należy, że podczas rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z pracownikiem Urzędu Gminy Potęgowo podstawą prawną wydania przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze ww. postanowienia, był między innymi przepis art. 26 § 2 ustawy – *Kodeks postępowania administracyjnego*, który normuje następstwa wyłączenia organu administracji publicznej w przypadkach określonych w art. 25 tej ustawy.

Odnosząc się do poruszonej w niniejszym wniosku problematyki we wstępie wskazać należy, że zasadą w postępowaniu administracyjnym jest, że koszty postępowania (wydatki) ponosi **organ prowadzący postępowanie**, co wynika z obowiązków dowodowych organu określonych w art. 7, art. 75 § 1, oraz art. 77 § 1 ustawy – *Kodeks postępowania administracyjnego*. Wyjątek od tej reguły przewiduje przepis art. 262 tej ustawy, który

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

określa, w jakich sytuacjach obowiązek poniesienia kosztów spoczywa **na stronie postępowania** (*vide*: Komentarz do ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, art. 262, red. Hauser 2023, wyd. 8/Sawczyn, *Legalis*).

Wśród przedstawicieli doktryny zgodnie przyjmuje się z kolei, że wyłączenie organu administracji publicznej, o którym stanowi art. 25 § 1 ww. ustawy, następuje z mocy prawa, powodując utratę przez niego właściwości w sprawie (tak: Komentarz do ustawy – *Kodeks postępowania administracyjnego*, art 25, Adamiak 2024, wyd. 19/Borkowski/Adamiak, *Legalis*). W ustawowo określonych przypadkach organ administracji publicznej podlega wyłączeniu z załatwienia sprawy, co oznacza, że organ wyłączony nie tylko nie jest uprawniony do wydania decyzji administracyjnej w tej sprawie, ale również nie może podejmować żadnych czynności procesowych, z wyjątkiem określonych w art. 24 § 4 tej ustawy, tj. czynności niecierpiących zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes strony. Następstwem wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 25 k.p.a. jest zatem utrata właściwości organu do załatwienia sprawy i związana z tym dewolucja kompetencji w tej sprawie na organ wyznaczony do rozpoznania sprawy.

Jak już powyżej wskazano zasadą jest, że koszty postępowania ponosi organ prowadzący postępowanie (a nie np. organ właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy). Podkreślić również należy, że przepisy ustawy – *Kodeks postępowania administracyjnego* nie zawierają szczególnych uregulowań odnoszących się do zasad ponoszenia kosztów postępowania administracyjnego w przypadku wyznaczenia innego organu do załatwienia sprawy. Z wyżej powołanych względów przyjąć należy, że to Wójt Gminy Potęgowo, jako organ, który przejął kompetencje organu gminy miejscowo właściwej do rozpoznania sprawy i który stał się organem prowadzącym postępowanie administracyjne, winien ponieść koszty związane z jego prowadzeniem.

Jednocześnie zaakcentować należy, że wyjaśnienia udzielane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku powinny zostać potraktowane wyłącznie jako stanowisko tut. Izby, które nie jest wiążące zarówno dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia w sprawie stosowania przepisów o finansach publicznych, jak również dla organów rozstrzygających w indywidualnych sprawach. Regionalne izby obrachunkowe nie posiadają bowiem uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa, lecz jedynie do ogólnej interpretacji przepisów związanych z funkcjonowaniem finansów publicznych.

Z poważaniem

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,
2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:
Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl